DE OORLOG IN HET DUISTER

ROMAN VAN LUDWIG WOLFF

Nadat wij een gedeelte van ons nieuwe feuilleton „De Oorlog in het Duister" op den omslag van ons tijdschrift hadden doen afdrukken, ontvingen wij tallooze verzoeken om dit feuilleton, evenals „Het zwarte Boek van 'n Telegrafist", in het blad zelf te doen verschijnen, daar deze wijze van publiceeren onzen lezers aangenamer is. Wij voldoen gaarne aan dezen wensch en beginnen daarom in dit nummer opnieuw met „De Oorlog in het Duister".

Generaal von Buschgart verliet gezamenlijk met den kapitein van den Generalen Staf Baron Heinersdorff het Ministerie van Oorlog. Een tijdlang gingen zij zwijgend door de lanen van de Ringstraat te Weenen, waarvan de boomen reeds knoppen vertoonden, hoewel 't nog in Maart was. De zon scheen met voorjaarswarmte aan den helblauwen wolkenloozen hemel en de luwe, zachte lucht rook naar viooltjes en naar vochtige aarde. Heinersdorff stapte bedaard naast den zwijgenden generaal en had behagen in de voorjaarsteekenen.

Eindelijk verbrak de generaal het stilzwijgen:

„Komt ge vandaag bij me eten, Heinersdorff?"

„Gaarne, excellentie."

„Maar Hedwig is nog niet terug."

De generaal glimlachte daarbij even....

„Maar excellentie...."

„Nu, goed dan," zeide Buschgart vriendelijk, „'t zal mij aangenaam zijn wanneer ge me vandaag een beetje gezelschap houdt."

Het tweetal officieren was gekomen bij het station van de stadsbaan. De generaal woonde in Hietzing.

Toen zij in den coupé zaten, merkte Buschgart op:

„De volgende week is Hedwig er weer."

„Ja excellentie. Zij schreef het mij."

„Ik ben blij dat ze terugkomt. Als zij er niet is, voel ik mij zeer eenzaam."

Heinersdorff keek den generaal eens aan als wilde hij vragen: waarom vertel je me dat eigenlijk?

De generaal begreep dien blik van zijn aanstaanden schoonzoon en verontschuldigde zich door te zeggen:

„Ge moet 't mij niet kwalijk nemen, Heinersdorff, maar iedereen is, per slot van rekening, een beetje egoïst. En vooral nu ben ik dat en wat jaloersch daarbij ook nog, nu ik weet dat je mij in dezen herfst het meisje zult afnemen."

Heinersdorff trachtte hem wat te troosten:

„Eigenlijk is het geen wegnemen en geen scheiding, excellentie. Wij blijven toch dicht bij u."

De generaal antwoordde goedig:

„Natuurlijk. Dat weet ik wel. Trek je de kuren van een ouden egoïst maar niet aan. Ik ben al tevreden als mijn eenig kind haar geluk bij jou vindt."

De kapitein zag in gedachten de slanke gestalte van zijn aanstaande bruid en hij voelde den rustigen blik van haar lichtgrijze oogen op zich rusten. Zijn hart trilde van geluk. Toen de twee officieren te Hietzing waren uitgestapt en over het Kerkplein gingen waarop het beeld van den ongelukkigen Keizer Maximiliaan van Mexico staat, moest Heinersdorff er aan denken hoe dankbaar hij kon zijn voor het lot dat hem beschoren was. Reeds jong was hij bij den staf geplaatst en had een prachtige loopbaan voor zich. Hij was gezond, rijk en onafhankelijk en had een meisje als Hedwig Buschgart gevonden die hij liefhad en als zijn aanstaande vrouw mocht begroeten. Het was bijna te veel geluk. De kapitein keek omhoog. Geen wolkje stoorde het blauw van den voorjaarshemel. De heuvelen van het Weenerwoud, reeds zonder sneeuw, lagen te baden in het zonnelicht. Het gladde, dichte geboomte op de bergen volgde elke ronding van de glooiingen en diepten en werd lichter waar de boomen den horizont naderden tot ze onmerkbaar in het hemelblauw overgingen.

De heeren wandelden langzaam de Maxingstraat op die onmerkbaar maar gestadig bergopwaarts leidt, tot ze rechtstreeks — zoo ziet het er althans in 't begin uit — in den hemel uitkomt. Maar als men boven is, ligt er slechts een kerkhof. De Generaal bewoonde een oud, geelgekleurd huisje met groene vensterluiken dat reeds lang familiebezit was. Het huis had maar een verdieping met een klein balcon, waarop men over de lage muren van het Schönbrunnerpark in de mooie groene boomen van de Keizerlijke tuinen kijken kon. Tegenover het huis, in den muur van het Keizerlijk park, was een klein, onaanzienlijk poortje. Door dat poortje kwam dikwijls, in den vroegen morgen, vóór vijf uur, de oude Keizer naar buiten. Hij ging dan stil en eenzaam een wandeling doen naar de bergen, den weg omhoog die steeg of hij in den hemel uitkwam.

Hedwig had 't eens aan Heinersdorff verteld met een ontroering, alsof ze hem daarmee een diep geheim verried.

„Sedert ik 't weet", had zij er bijna beschaamd bijgevoegd, „word ik elken ochtend om vier uur wakker. Ik kan dan niet in bed blijven wanneer ik er aan denk, dat de oude Keizer al op is en mijn vensters voorbijgaat terwijl ik nog slaap."

De generaal zeide:

„Zoo bergopgaande krijg je 't al aardig warm."

„'t Is alsof het reeds Mei is," antwoordde Heinersdorff.

Zij waren bij het huis van den generaal gekomen en traden door het kleine tuintje de vestibule binnen, die versierd was met een paar geweren en met eenige oude gravuren. Men zag daarop den Keizer toen hij den vuurdoop ontving bij Santa-Lucia, Aartshertog Albrecht bij Custoza, den roemrijken zeeslag bij Lissa, den ouden Radetzky en den veldmaarschalk Benedek voor wie generaal Buschgart een groote bewondering koesterde.

Zij gingen de eetkamer binnen, die door hooge ramen werd verlicht waardoor men den grooten, langen achtertuin kon zien. In Mei, als alle boomen in hun dichten bladerentooi stonden, was daar, in die kamer, steeds een matgroen licht, zoodat men zich kon verbeelden midden in een bosch te zitten.

De officieren tafelden niet lang. De generaal was een weinig zenuwachtig en ongeduldig en kon zijn prikkelbaarheid slechts met moeite bedwingen. Heinersdorff bemerkte wel dat zijn gastheer de een of andere zorg kwelde maar het was niet zijn gewoonte naar dingen te vragen die men hem niet vrijwillig en ongevraagd meedeelde.

De heer des huizes zei eindelijk:

„De koffie moesten wij maar in mijn kamer nemen, wanneer ge dat goedvindt, mijn waarde."

„Zooals u wilt, excellentie," antwoordde de kapitein en stond op.

De werkkamer van den generaal was een klein, licht vertrek met groote boekenrekken langs de muren. Bij het raam stond een groote schrijftafel waarop een paar fotografieën in eenvoudige lijsten pronkten: de Keizer en Kroonprins Rudolf.

De heeren gingen zitten, staken sigaretten op, dronken hun koffie en bewaarden eenigen tijd het stilzwijgen.

Generaal Buschgart nam, als toevallig, het portret van den Kroonprins in de hand, dat een eigenhandig geschreven opdracht droeg, en bekeek 't langen tijd opmerkzaam alsof hij 't voor het eerst zag. Dan zeide hij, peinzend en zwaarmoedig:

„Ik geloof dat dit het grootste ongeluk is dat ons vaderland in de laatste vijftig jaar getroffen heeft."

„Wat, excellentie?"

„Dat wij den Kroonprins hebben verloren." En hij vervolgde na een oogenblik:

„Je hebt hem niet gekend, Heinersdorff. Je kunt 't niet begrijpen wat wij aan hem hebben verloren. Niemand voelde zooveel voor het land als hij. Hij was Oostenrijker; hij was mensch."

De stem van den generaal stokte.

Heinersdorff zei ernstig:

„Wij moeten niet terneergeslagen blijven maar voorwaarts zien met vertrouwen op de toekomst."

De generaal antwoordde:

„Zeker. Je hebt gelijk, Heinersdorff. Men moet vooruit. Men moet het vertrouwen in de toekomst niet verliezen, maar het tegenwoordige is troosteloos en ondraaglijk."

Hij wierp zijn sigaret weg en riep opgewonden:

„Ik zal je eens wat zeggen, Heinersdorff, ik *moet* het je zeggen want 't drukt mij zeer erg. Bovendien is het ook geen geheim meer, want morgen of overmorgen zult ge het toch officieel hooren."

Hij dempte zijn stem als voelde hij zich in zijn eigen huis niet veilig.

„Het geheele plan van X is verraden, waarde vriend!"

De kapitein verbleekte en zag den generaal strak aan.

„In hemelsnaam, hoe is dat mogelijk, excellentie?"

De oude officier antwoordde schouderophalend:

„Met geld is alles mogelijk, amice."

Heinersdorff stond op en schreed een paar maal door de kamer. Dan bleef hij staan en vroeg:

„Weet u 't wel heel zeker?"

„Er valt niet meer aan te twijfelen", antwoordde de generaal bitter. „Onze informatiedienst werkt in dat opzicht onfeilbaar. Wij weten altijd heel zeker wat verraden en wat gestolen is. Maar dat is ook alles. Wij zijn immers te edeldenkend en te grootmoedig om zoo zonder gewetensbezwaren te spionneeren als de geëerde tegenpartij dat doet."

BEZOEK VAN H. M. DE KONINGIN-MOEDER.

Verleden week bracht H. M. de Koningin-Moeder een bezoek aan het Kinderherstellingsoord „Hoog Blaricum" te Blaricum. Zooals te begrijpen is, verwekte dit bezoek onder de kleine patiënten een onvergetelijke vreugde, temeer daar elk der verpleegden van de Hooge Bezoekster een klein aandenken kreeg in den vorm van een aardig plaatje, eenige bloemen of iets dergelijks. Op de bovenste foto ziet men H. M. op de zaal voor jongens; op de onderste afbeelding onderhoudt Zij zich op de meisjesafdeeling met een der patiëntjes. *(foto's V.F.B.)*

